

گزارش خبری و تصویری مراسم اهدای قلم طلایی سال ۸۸ انجمن دفاع از آزادی به

دکتر احمدصدرحاج سیدجوادی

۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۸

در مراسمی با حضور برخی از شخصیت‌های سیاسی و کنشگران مدنی ایران، قلم طلایی سال ۸۸ انجمن دفاع از آزادی مطبوعات به دکتر احمدصدرحاج سیدجوادی تقدیم شد. بعدازظهر پنج‌شنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۸۸ در مراسمی در منزل دکتر صدرحاج سیدجوادی، با حضور اعضای شورای مرکزی انجمن دفاع از آزادی مطبوعات (آقایان علی حکمت، محمد سیف‌زاده، رضا تهرانی، محمدرضا زهدی، محمدجواد مظفر، عیسی سحرخیز، عباس صفایی‌فر، احمد زیدآبادی، کیوان صمیمی و مرتضی کاظمیان)، و نیز با حضور جمعی از کنشگران سیاسی و اجتماعی (آقایان مهندس عزت‌الله سبحانی، دکتر ابراهیم یزدی، حسین شاه‌حسینی، حجه‌الاسلام عبدالله نوری، مهندس هاشم صباغیان، مهندس عباس امیرانتظام، مهندس محمد توسلی، دکتر داوود هرمیداس باوند، محمد بسته‌نگار، مهندس ابوالفضل بازرگان، دکتر محمد حسین بنی‌اسدی، هدی صابر، و خانم‌ها فریده غیرت، دکتر زهرا بازرگان و...) قلم طلایی سال ۸۸ انجمن دفاع از آزادی مطبوعات، همراه با لوح یادبود، و نشان انجمن، به این مدافع برجسته‌ی آزادی بیان و قلم و مطبوعات اهدا شد. در مراسم مزبور، نخست علی حکمت، از اعضای ارشد انجمن دفاع، گزارشی از فعالیت‌ها و تلاش‌های انجمن دفاع از آزادی مطبوعات را برای حاضران بیان کرد. آنگاه مهندس عزت‌الله سبحانی، برنده‌ی قلم طلایی سال ۸۶ در سخنانی به تجلیل از ۶۰ سال کوشش‌های آزادی‌خواهانه‌ی دکتر صدر و دفاع ایشان از حقوق اساسی شهروندان و به‌ویژه کنشگران سیاسی و روشنفکران پرداخت. در پایان نیز دکتر صدر در اظهاراتی کوتاه، از فعالیت‌های انجمن دفاع از آزادی مطبوعات و اهدای این جایزه، تشکر کرد.

متن سخنان دکتر صدرحاج سیدجوادی در مراسم مزبور به شرح زیر است:

"به نام خداوند جان و خرد/کزین برتر اندیشه بر نگذرد

بسم الله الرحمن الرحيم ن و القم و ما یسطرون

به نام پروردگار رحمت و رحم و مروت

بدوا از انجمن محترم دفاع از آزادی مطبوعات و از خانمها و آقایان؛ اعضا فرهیخته و آزادیخواه این انجمن به مناسبت اعطا جایزه ارزشمند "قلم طلایی" به این بنده‌ی ناچیز بسیار متشکر و سپاس گزارم که قلم ناتوان بنده را شایسته‌ی چنین تقدیری قرار داده‌اند. سپس از تشریف‌فرمایی و قبول زحمت فرموده‌ی خواهران گرامی و برادران ارجمند به کلبه‌ی محقر بنده و عدم توانایی پذیرایی شایسته‌ی شان و احترام کامل این انجمن محترم بی‌اندازه شرمنده خجل و شرمسار هستم.

همین جلوگیری و ممانعت از انعقاد مجالس ساده و بی پیرایه ی اجتماع تشکلهای خود دلیل عدم وجود آزادی اجتماع و مردم سالاری مورد ادعای دولتمردان حاکم ما می باشد و نمونه ی کامل این ممانعتها و ادعاهای واهی آزادی را بارها و بارها با تمام وجود احساس کرده ایم. شایسته است این رباعی را با صدای بلند در محضر شما بخوانم:

دوران جفا چو باد صحرا بگذشت
نیکی و بدی چو زشت و زیبا بگذشت
پنداشت سنگ ستم با ما کرد
بر گردن او بماند و از ما بگذشت

در کلیه اصول قانون اساسی (همین قانون اساسی دست برده ی در آن) در بند بند آن حقوق شهروندان ایرانی مورد بررسی و دقت قرار گرفته است؛ ولی در سالهای اخیر که مسائل مربوط به مطبوعات را دنبال می کنم سه مسئله مهم از اقدامات دستگاه علیه مطبوعات را خلاف صریح قانون می بینیم امروز از فرصت استفاده می کنم و وا این مسایل را به عنوان سه سوال خطاب به مسوولین قضایی مطرح می کنم شاید که پاسخی برای آن پیدا شود.

اول اینکه از نظر دستگاه قضایی مدیر مسوول نشریات چه جایگاهی دارد؟ مطابق عرف قضایی زمانی که برای موسسه ای و یا نشریه ای مدیر مسوولی انتخاب می شود طبیعتاً تعهد و مسوولیت کلیه نقض قوانین و جرایم آن مجموعه نیز با اوست در حالی که در سالهای اخیر من مشاهده می کنم که دستگاه قضایی به آسانی آب خوردن حتی پیش از احضار و محاکمه مدیر مسوول حکم به توقیف روزنامه می دهد.

متأسفانه در نگاه دستگاه قضایی با روزنامه به مثابه یک نهاد صنفی و بنگاه اقتصادی برخورد نمی شود و قضات دادگستری ایران نمی دانند که با تعطیل کردن یک روزنامه دهها نفر از روزنامه نگاران و پرسنل بخش فنی و حتی آبدارچی و راننده و نگهبان ساختمان آن روزنامه را نیز بیکار نموده اند.

من گمان می کنم اگر یک قاضی شریف هنگام امضای حکم توقیف یک روزنامه اندکی دغدغه های انسانی در مورد معاش این دهها نفر از شهروندان را داشته باشد نمی تواند به این آسانی حکم توقیف کل روزنامه را صادر نماید.

نکته دوم نقض حقوق اولیه شهروندان در صدور مجوز نشریات است . در سالهای اخیر نه تنها شهروندان دگر اندیش از داشتن روزنامه و نشریات محروم شده اند بلکه بر اساس سوء برداشت مسوولین بسیاری از شهروندان عادی نیز نتوانسته اند از حق طبیعی و بدیهی خود برای داشتن امتیاز انتشار یک نشریه بهره برداری نمایند.

برخلاف نص و روح قانون که اصل را بر بیگناهی و صلاحیت دار بودن افراد می گذارد متأسفانه دیدگاه اشتباه باعث شده که صدها نفر از شهروندان حتی برای انتشار نشریات تخصصی در

حوزه های مهندسی و پزشکی نیز سالها در نوبت بمانند چه رسد به متقاضیان امتیاز نشریات سیاسی و فرهنگی

نکته سومی که از مشکلات جدید مطبوعات و از نوآوری های دولت نهم است توقیف و ممانعت از انتشار نشریات توسط نهادی غیر از دادگاه می باشد.

اگر هر نهادی در قوه مجریه همانگونه که هیات نظارت بر مطبوعات به خود اجازه می دهد اقدام به محاکمه و صدور حکم توقیف نشریات نماید که دیگر سنگ روی سنگ بند نمی شود.

هیات نظارت بر مطبوعات در حداکثری ترین برداشتی که از حقوق آن بشود اجازه دارد گزارشی مبنی بر تخلفات یک نشریه را به دادگاه صالحه ارجاع نماید. نظیر آنچه که در کمیسیون ماده ۱۰ احزاب صورت می گیرد."

گفتنی است دکتر صدر ضمن سخنان خود با اشاره به ماجرای تاریخی و بس عبرت آموز و جالب، به شعری از یکی از شعرای عرب در دوران بنی عباس اشاره کرد؛ شاعر مزبور از جور بنی عباس نالیده و آرزو کرده بود که کاش همان بنی امیه حاکم بودند و مسلط...»

همچنین بی بی سی فارسی درباره این مراسم و وضعیت مطبوعات گزارشی به شرح زیر تهیه کرده است:

جایزه قلم طلایی، از سوی انجمن دفاع از آزادی مطبوعات ایران به احمد صدر حاج سید جوادی، پژوهشگر و فعال سیاسی، اهدا شد.

در این مراسم که پنجشنبه ساعت چهار بعدازظهر در منزل آقای حاج سید جوادی برگزار شد، اعضای باقی مانده از دولت موقت مهندس بازرگان و تنی چند از فعالان سیاسی و مطبوعاتی حضور داشتند.

عباس صفایی فر، دبیر انجمن دفاع از آزادی مطبوعات، به بخش فارسی بی بی سی گفت که جایزه قلم طلایی به افرادی که در سالیان متمادی همواره در عمل از حقوق و آزادی مطبوعات دفاع کرده باشند اهدا می شود.

آقای صفایی فر، هدف از اهدای جایزه قلم طلایی را تشویق جوانان فعال در روزنامه نگاری می داند و می گوید که این جایزه برای افرادی است که در جهت توسعه آزادی بیان و میثاق سیاسی و مدنی شهروندان گام برمی دارند.

جایزه قلم طلایی قرار بود چهارم ماه مه و همزمان با روز جهانی آزادی مطبوعات در انجمن صنفی روزنامه نگاران ایرانی به احمد صدر حاج سید جوادی اهدا شود، اما شکستگی ناگهانی پای آقای حاج سید جوادی این اقدام را به پنجشنبه چهاردهم ماه مه موکول کرد.

احمد صدر حاج سید جوادی در حالی که روی تخت و در منزلش بستری است، به بخش فارسی بی بی سی گفت: "اگر جامعه ای بخواهد واقعا به دموکراسی برسد و مردمسالاری داشته باشد، باید به آزادی بیان و مطبوعات اهمیت دهد، اما متاسفانه امروز در ایران این گونه نیست". وی افزود: "روزنامه ها و به طور کلی رسانه ها متوجه هستند که چیزی برخلاف میل نظام ننویسند. از طرف دیگر تعداد کسانی که متقاضی مجوز نشریه هستند همچنان در انتظارند اما دولت به آنها اجازه نمی دهد".

به گفته آقای حاج سید جوادی، مطبوعات می خواهند بدانند که ذخایر ارزی چه شده است؟ و چرا درآمدهای سرشار نفتی بشکه ای ۱۵۰ دلار در بهبود وضعیت زندگی مردم نقشی نداشته است؟

او می گوید: "این قلم های پرسشگر و حقیقت نویس است که خداوند به قلم سوگند می خورد، وگرنه خدا به یک قلم خشک چوبی که قسم نمی خورد".

فعالیت های سیاسی

احمد صدر حاج سید جوادی سوم خرداد ۱۲۹۶ در قزوین به دنیا آمد و فعالیت سیاسی و مطبوعاتی اش را از دولت دکتر محمد مصدق آغاز کرد.

او در اسفند ۱۳۲۲ وارد خدمت قضایی دادگستری شد و در اردیبهشت سال ۱۳۴۰ با تشکیل دولت علی امینی به سمت دادستانی عمومی تهران منصوب شد. او در آن هنگام در طول یک سال و نیم به پرونده طرفداران دربار و برخی از اعضای هیات حاکمه رسیدگی کرد.

عزت الله سبحانی، رئیس شورای فعالان ملی مذهبی ایران، در این باره به بخش فارسی بی بی سی گفت: "دکتر احمد صدر حاج سید جوادی را از سال ۱۳۳۲ که بعد از کودتای ۲۸ مرداد، نهضت مقاومت تشکیل شده بود، می شناسم، اما در طول سال های ۴۰ به بعد و پس از تشکیل نهضت آزادی، ارتباط با او بیشتر شد".

آقای سبحانی، در باره فعالیت های سیاسی آن دوره می گوید که در عین حال که آقای حاج سید جوادی هم عضو نهضت آزادی بود و هم دادستان تهران، با توجه به این که خطراتی هم برای او داشت، اما از دستگیر شدگان نهضت آزادی حمایت می کرد.

احمد صدر حاج سید جوادی که فارغ التحصیل رشته حقوق و دارای مدرک دکترای علوم سیاسی است، قبل از انقلاب وکالت تعدادی از مخالفان سلطنت محمد رضا پهلوی از جمله علی شریعتی، آیت الله علی خامنه ای و آیت الله حسین علی منتظری را برعهده داشت. او همچنین بارها قبل و بعد از انقلاب اسلامی ایران بازداشت و محاکمه شده است.

از سمت های اداری او می توان به وزارت کشور و دادگستری در دولت موقت مهندس بازرگان و نمایندگی مردم قزوین در دوره اول مجلس شورای اسلامی اشاره کرد.

عزت الله سبحانه، رئیس شورای فعالان ملی مذهبی ایران در باره ویژگی های شخصیتی احمد صدر حاج سید جوادی که در حال حاضر سرپرست دایره المعارف تشییع است، به بخش فارسی بی بی سی گفت: "در فروردین سال ۱۳۵۶ بعد از انتقاد شدید شاه به دادگستری، آقای حاج سید جوادی نامه مفصل پانزده صفحه ای به شاه نوشت و با صراحت تمام از حقایق سخن گفت که کسی در آن زمان جرات بیان آنها را نداشت".

آقای سبحانی افزود: "دکتر احمد صدر حاج سیدجوادی مردی شجاع، از خود گذشته و اهل مبارزه و مقاومت است. او در عین حال بسیار فروتن و متواضع نیز هست".

وضعیت آزادی مطبوعات

جایزه قلم طلایی در حالی به احمد صدر حاج سید جوادی اهدا شد که برخی از روزنامه نگاران از شرایط آزادی مطبوعات در ایران راضی نیستند.

محمد رضا زهدی، مدیر مسئول روزنامه توقیف شده آریا که در مراسم اهدای جایزه قلم طلایی شرکت کرده بود، به بخش فارسی بی بی سی گفت: "در سالی که گذشت بیش از ۳۸ مورد برخورد با وبلاگ نویسان انجام شده است و در مجموع بیش از ۵۰۰ مورد نقض حقوق مطبوعات در ایران صورت گرفته است".

آقای زهدی افزود: "در یک سال گذشته حدود هفده روزنامه نگار و وبلاگ نویس در ایران به دادگاه احضار شده و یا دستگیر شده اند. در همین مدت نزدیک به ۵۰۰ مورد لغو امتیاز و توقف انتشار هم داشته ایم که البته برخی از آنها به دلایل مالی از ادامه انتشار منصرف شده اند".

انجمن دفاع از آزادی مطبوعات ایران در سال های گذشته جایزه قلم طلایی را به حجت الاسلام حسین انصاری راد، اکبر گنجی، آیت الله حسین علی منتظری، احمد بورقانی و عزت الله سبحانه اهدا کرده است.

